

Uteserveringspolicy för Borgholms stadskärna

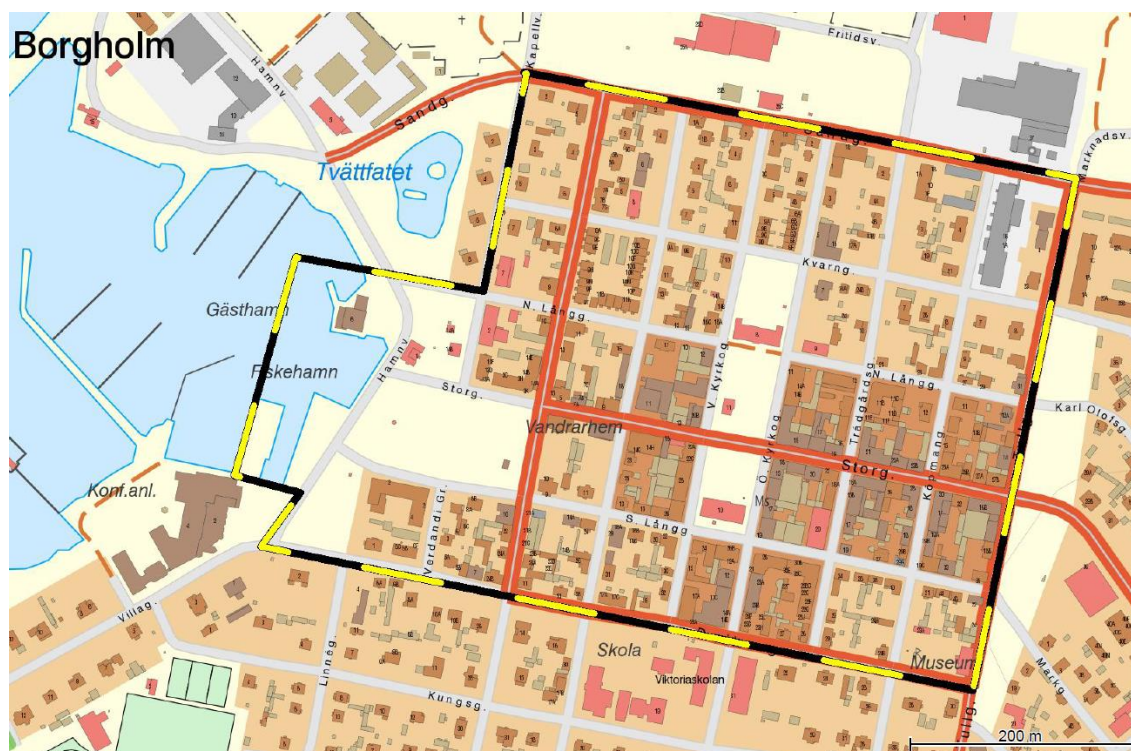
Bakgrund

Borgholms stadsmiljö med rutnätsplan från 1817 har utpekats som riksintressant för kulturmiljövården. Stadskärnan med centralstråk och torg med offentliga byggnader har tidstypisk låg och tät träbebyggelse. De värdefulla stadsmiljöerna utgör själva grunden i stadens karaktär men stadens attraktion bestäms även till stor del av innehållet på gator och torg. Stadskärnan är liten och många funktioner ska samspela på en begränsad yta. För att stadsrummet ska upplevas som sammanhållet måste beståndsdelarna förenas i ett gemensamt uttryck. Dessutom ska uteserveringar och gatulivet kunna berika varandra. De som rör sig i staden önskar överblick och serveringarnas gäster vill ta del av folklivet vilket underlättas om serveringarna framstår som en del av stadsrummet.

Inledning

Kommunen äger gatumarken och ansvarar för stadsrummets utseende och dess tillgänglighet. Målsättningen är att samordna de olika delarna i stadsrummet till en helhet där resultatet blir ett funktionellt rum som upplevs tilltalande och genomtänkt. Syftet med uteserveringspolicyn är att skapa rättvisa, ordning och trygghet i hanteringen av tillstånd, både för enskilda näringsidkare och kommunens handläggare.

Riktlinjerna har tagits fram av kommunen i samarbete med Borgholm Energi, polismyndigheten och Ölands räddningstjänst. Även Borgholms Cityförening och flertalet andra berörda näringsidkare har fått komma till tals i dialog med kommunen.

Uteserveringspolicyn gäller för alla gator, torg och parker inom det markerade området.

Allmänt om uteserveringspolicyn

- Uteserveringspolicyn ska gälla för serveringar i Borgholms stadskärna på offentlig plats såsom gågator, trafikerade gator, torget, Sjötorget samt parker inom bifogad kartas markerade områden.
- Sommarsäsong infaller under gågatuperioden, övrig tid är vintersäsong.
- Tillfälliga serveringstillstånd med tillfälliga uteserveringar omfattas inte av policyn.

Ansökan om tillstånd

- För att använda offentlig plats för uteservering krävs polistillstånd enligt ordningslagen. Ansökan om tillstånd görs hos polismyndigheten med en särskild blankett.
- Polismyndigheten sänder ansökan på remiss till kommunen som bedömer om en uteservering uppfyller kraven i uteserveringspolicyn. Om ansökan är komplett med ritningar och överensstämmer med policyn behövs normalt inget bygglov.
- Borgholm Energi ska besiktiga serveringen under och efter upplåtelsen samt tar upp en avgift för markupplåtelsen enligt gällande taxa.

En komplett ansökan ska innehålla:

- Planritning i skala 1:100.
- En kort beskrivning över uteserveringen med angivna mått, material och färgval.
- En beskrivning av önskemål om eventuella ingrepp i markbeläggningen.
- En skalenlig grundritning över gatu-/torgmiljön som kan beställas från kommunens Servicecenter.
- Produktinformation med bilder, kulör och materialval samt aktuella mått inför nyinköp av räcken. Bifoga även bilder på all annan utrustning, d.v.s. möbler, parasoller, markiser och ange här också färg- och materialval.
- Kopia på överenskommelse med fastighetsägaren som bifogas ansökan för vinterservering. Ansvaret för säkerheten när det gäller snöras, is och halka ska tydligt framgå.
- Byter verksamheten ägare under serveringssäsongen, ska den nye ägaren söka nytt polistillstånd.

Kommunens upplåtelse av offentlig plats

- Kommunen upplåter offentlig plats för uteserveringar efter ansökan till Borgholm Energi, som gör en för- och efterbesiktning.
- Sökanden ska i ansökan meddela eventuellt planerade ingrepp i markbeläggningen för att kunna få råd av Borgholm Energi.
- Sökanden ska även bekosta eventuella ingrepp i markbeläggningen eller ändring av gatumöbleringen, t.ex. flyttning av soffor, urnor, cykelställ, skyltar som är orsakad av uteserveringen samt bekosta återställandet.
- Sökanden måste acceptera akuta ledningsreparationer på allmän plats.
- Borgholm Energi kan också besiktiga serveringen under upplåtelsestiden.

Avgifter

- Avgiften för polistillståndet administreras av polisen.
- Avgift för kommunens upplåtelse av offentlig plats faktureras separat av Borgholm Energi. Avgifter för tillstånd och lov framgår av kommunens taxereglemente som fastställts av kommunfullmäktige.

Regler

Nedanstående regler sammanfattar de krav som gäller för utformningen av serveringar i Borgholms stad. Utformning av tillfälliga serveringsytor såsom öltält och liknande ingår inte i denna uteserveringspolicy.

Placering

- Utgångspunkten är att serveringar ska ligga i direkt anslutning till serveringslokals väg.
- Serveringar får vara lika långa som fasaden på serveringslokalen om det är lämpligt ur trafiksynpunkt (se exempel 1). Uteserveringen kan utökas om berörda fastighetsägare och butiksägare godkänner det. Uteserveringen får aldrig ligga framför någon annans entré, inte heller stänga in butikens skyltfönster.
- På gågator får serveringen under sommarsäsongen vara högst 4 meter djup, mätt från husfasaden alternativt fastighetsgränsen (se exempel 1).
- På gågator kan serveringen förläggas utanför gångbanan på den avstängda körbanan om situationen tillåter det. En sådan lösning kan vara aktuell t.ex. på platser där det krävs tillgänglighet för gångtrafikanter utmed trottoaren. Tillstånd ges inte till servering på motsatta sidan av gatans yta.
- På trafikerade gator får serveringen inte placeras på körbana, parkeringsplats eller inom 10 meter från gatukorsning utan särskild prövning. Det ska finnas ett 1,5 meter brett utrymme för gångtrafiken, fritt från parasoller eller andra hinder.
- För serveringar som inte ligger på gatumark, exempelvis Sjötorget och serveringar i parker sker placering enligt särskild prövning utifrån platsens förutsättningar.
- All utrustning – parasoller, markiser, avgränsningar, växtarrangemang, trottoarprattare, menyer m.m. – ska rymmas inom serveringsytan (se exempel 2 och 3). Föremål som placeras utanför serveringsytan kan komma att förslas bort av kommunen.
- Uteserveringar får inte placeras så de hindrar utryckningsfordons framkomlighet, vilket innebär att det ska finnas en fri bredd på gatan om minst 4 meter.

Utformning

Golv

- Servering på gatumark ska placeras direkt på mark, utan golv eller mattor.
- Vid ojämnt underlag eller svag lutning får möblerna anpassas, t.ex. med trebensfötter.
- Ett trädäck får endast användas om det inom serveringsytan finns en betydande nivåskillnad i form av exempelvis en trottoarkant som måste överbryggas av säkerhetsskäl, eller kan motiveras utifrån att det förstärker den aktuella platsens karaktär.

Räcken (se exempel 1 och 3)

- Serveringen ska avgränsas med räcken. Räcken ska vara luftiga och möjliga att se igenom, gärna i smide, stål eller med grövre kedjor eller trossar. Kontakten mellan serveringen och gatulivet är viktig och ska inte brytas med väggar och glaspartier.
- Höjden på räcken är 0,9-1,1 meter över mark med undantag från höj- och sänkbara vindavskiljare i genomskinligt glas.
- Kulör på smide och metalleder ska vara mörk.
- Räckena måste vara stabila och ha en nedre tvärså placerad 10-20 cm ovan mark. Synskadade ska kunna känna avgränsningen med käpp, för att inte gå in i serveringen. Entréöppningen ska vara minst en meter. Uteserveringens entré ska vara lätt öppningsbar och får inte vara låsbar med nyckel eller annat föremål.
- Upphängning av t.ex. textilier eller plastmaterial på räckena får inte förekomma.

Markiser och parasoller (se exempel 1)

- Tak över uteserveringen får endast utgöras av markiser eller parasoller och ska rymmas inom serveringsytan.
- Markiser bör vara väggmonterade och ska inte ha stödben eller sidostycken, eftersom uteserveringen då kan upplevas som en tillbyggnad och inte en del av gatuummet som uteserveringen ska vara. Andra markislösningar kräver bygglov.
- Om de väggmonterade markiserna inte räcker till kan markiser kombineras med parasoller i den yttre delen av serveringen.
- Markisers eller parasollers lägsta höjd över uteserveringsytan i utfällt läge ska vara minst 2,2 meter.
- Markisers höjd, längd och kulör ska anpassas till husets arkitektur.
- Markiser som väsentligt förändrar fasadens gestaltning omfattas inte av uteserveringsprogrammet utan då krävs det bygglov. Kontakta därför kommunen i god tid för att ta reda på om din markis kräver bygglov eller inte.
- Parasoller utgörs av ett ben utan stöd. De ska ha samma modell och storlek för att ge ett ordnat intryck.
- Färgen på parasoller ska i första hand vara ljus, t.ex. naturvit eller beige. Mörka färger ska harmoniera med husets färger. Färgen får inte dominera gatubilden.

Belysning

- Belysning ska ge ett svagt, ej kulört sken.

Möbler (se exempel 1)

- Stolar och bord bör väljas med omsorg och vara av lätt karaktär för att passa in i stadsmiljön. Tunga och/eller klumpiga möbler passar inte in i stadsmiljön.
- Möbler ska vara välkomnande, bekväma, stadiga och klara av att stå utomhus.
- Lämpliga material är smide, metall, trä, och rotting, helst mörka eller naturfärgade.
- Formgjutna vita plastmöbler godkänns inte. Dessa kan verka bländande för synskadade.
- Kombinera gärna möbler med och utan armstöd så att alla kan använda uteserveringen.
- Avståndet mellan bordsbenen måste vara så stort att en rullstolsburen person kan komma intill bordet. Avståndet mellan bordsbenen måste då vara minst 0,8 m alternativt att bordsskivan sticker ut 0,6 m på kortsidan. Bordshöjden bör vara 0,75 - 0,85 m. Under bordet får det inte finnas någon tvärså eller liknande som hindrar att den rullstolsburne personen kan komma intill bordet.
- Från restaurangdörrar ska det finnas en fri bredd motsvarande minst dörrbredden hela vägen fram till uteserveringens entré.
- Serveringen ska vara tillgänglig för alla. En luftig möblering möjliggör för rullstolsbundna att ta sig fram.

Reklam

- Reklam på uteserveringens räcken, markiser, parasoller, möbler etc. godtas ej. Namn på restaurangen får finnas på markisens eller parasollets nedhäng. Nedhänget får vara högst 20 centimeter.

Vinterserveringar

- Under vintersäsongen får serveringen vara max en rad bord med stolar, förutsatt att minst 1,5 meter fri gångbana bibehålls.
- Möblerna ska tas in när serveringen inte är öppen.

- Utformningen av möblerna på vinterserveringar följer de principer som gäller för sommarserveringar.

Städning/skötsel

- Sökanden ska sköta städningen av omgivande mark upp till tre meter från serveringen.
- Varje dag direkt efter stängning ska serveringen städas och parasoller och markiser fällas ihop/in. Vid vinterservering tas möblerna in när serveringen inte är öppen.
- All utrustning – parasoller, markiser, avgränsningar, växtarrangemang, trottoarprattare, menyer m.m. – ska hållas i gott skick. Trasig utrustning ska åtgärdas omedelbart.
- Snöröjning ska ske varje dag och det ska finnas tillräckligt utrymme för snöupplag.

Tillämpning

Om ovanstående regler om placering, utformning, tid och upplåtelse m.m. inte följs kommer tillståndet att omprövas. Oanmälda besiktningar kommer att göras under säsongen.

Andra riktlinjer

Allmänna lokala ordningsföreskrifter

För överträdelse av lokal ordningsföreskrift kan utdömas penningböter enligt 3 kap 22 § andra stycket i ordningslagen.

Brandfarlig vara

Gasolvärmare måste placeras brandsäkert. Avstånd mellan brännaren och brännbart material ska vara minst 0,5 meter i höjled och minst 0,2 meter i sidled. Tillstånd för brandfarlig vara ansöks hos Räddningstjänsten.

Bygglov

Avsteg från uteserveringspolicyn kräver bygglov eller särskilt tillstånd. Kraven och behoven på offentliga platser förändras ständigt. På allmän plats kan därför endast tidsbegränsade lov tillåtas. Ett beviljat tidsbegränsat bygglov innebär inte automatiskt att samma bedömning görs när nya förutsättningar uppkommer i framtiden. Ansökan görs till kommunen.

Frågor om krav på bygglov och krav på anmälan regleras av Plan- och Bygglagen.

Bygglov krävs t.ex. för:

- Räckan som är högre än 1,1 m med undantag från höj- och sänkbara vindavskiljare i genomskinligt glas.
- Helt täta räckan oavsett höjd.
- Anordning av serveringsdiskar eller förvaringsmöbler.
- Markiser som väsentligt förändrar husfasadens gestaltning.
- Markiser med stödben.
- Skyltar. Observera att skyltar även inbegriper flaggor, vepor och affischer m.m.
- Bildvisningskärmar.
- Fasadbelysning.

"Företagsguide"

För dig som tänker starta upp eller ta över en restaurang eller café finns en skrift om de tillstånd/anmälningar som behövs för verksamheten. Skriften erhålls gratis hos kommunens Servicecenter.

Livsmedelshantering

All verksamhet med livsmedel som inte är tillfällig ska registreras hos kommunen.

Ljud

En uteservering påverkar ljudvolymen i omgivningarna, särskilt om musik spelas på uteserveringen eller om fönster och dörrar hålls öppna när musik spelas i lokalen. Det är alltid verksamhetsutövaren som är ansvarig för de störningar som kan uppstå. Konsert, dans- eller musikevenemang är offentlig tillställning som kräver tillstånd från polisen. Musiken ska hålla sig inom vissa gränser och verksamheten ska ha ett egenkontrollprogram för ljudmätning. Resultaten av regelbunden mätning ska kunna visas. Om det blir klagomål på buller kan fler krav ställas på utökade mätningar av ljudet/ bullret. För gällande värden och mer information se antagen "Bullerpolicy". Störningar från uteserveringar kan också vara en ordningsfråga för polisen.

Kök

Kök, förrådsutrymmen och toaletter ska vara dimensionerade för den totala verksamheten inklusive uteservering.

Serveringstillstånd

Ansökan om tillstånd för alkoholservering görs till kommunen. Tillståndet omfattar serveringsyta, serveringstid och vilka alkoholdrycker som får serveras.

För uteserveringar gäller bland annat:

- Serveringen ska ligga i anslutning till restauranglokalen.
- Tydlig markering av serveringsytans yttre gränser.
- Sittplatser vid bord.
- Personal ska kunna ha god uppsikt.

Tobak

Askfat ska placeras på tillräckligt avstånd från entréer och friskluftsintag. Uteserveringar som har höj- och sänkbara glasväggar kan komma att innefattas av tobakslagen, när glasväggarna är upphöjda. Om luftomsättningen blir så liten att uteserveringen, i tobakslagens mening, liknar förhållandena inomhus, så innebär det rökförbud på uteserveringen.

Trottoarpratare

Trottoarpratare kräver polistillstånd och får bara placeras utmed lokalens husfasad.

*****

Kontaktuppgifter

Utformning, bygglov, serveringstillstånd, hälsoskydd, buller, livsmedelshantering
Servicecenter Borgholms kommun, (Östra Kyrkogatan 10), Box 52, 387 21 Borgholm.
Tel. 0485 – 88 000
kommun@borgholm.se www.borgholm.se

Kommunens markupplåtelse

Borgholm Energi AB, (Badhusgatan 4), Box 55, 387 31 Borgholm. Tel. 0485 – 883 00
borgholm.energi@borgholm.se www.borgholmenergi.se

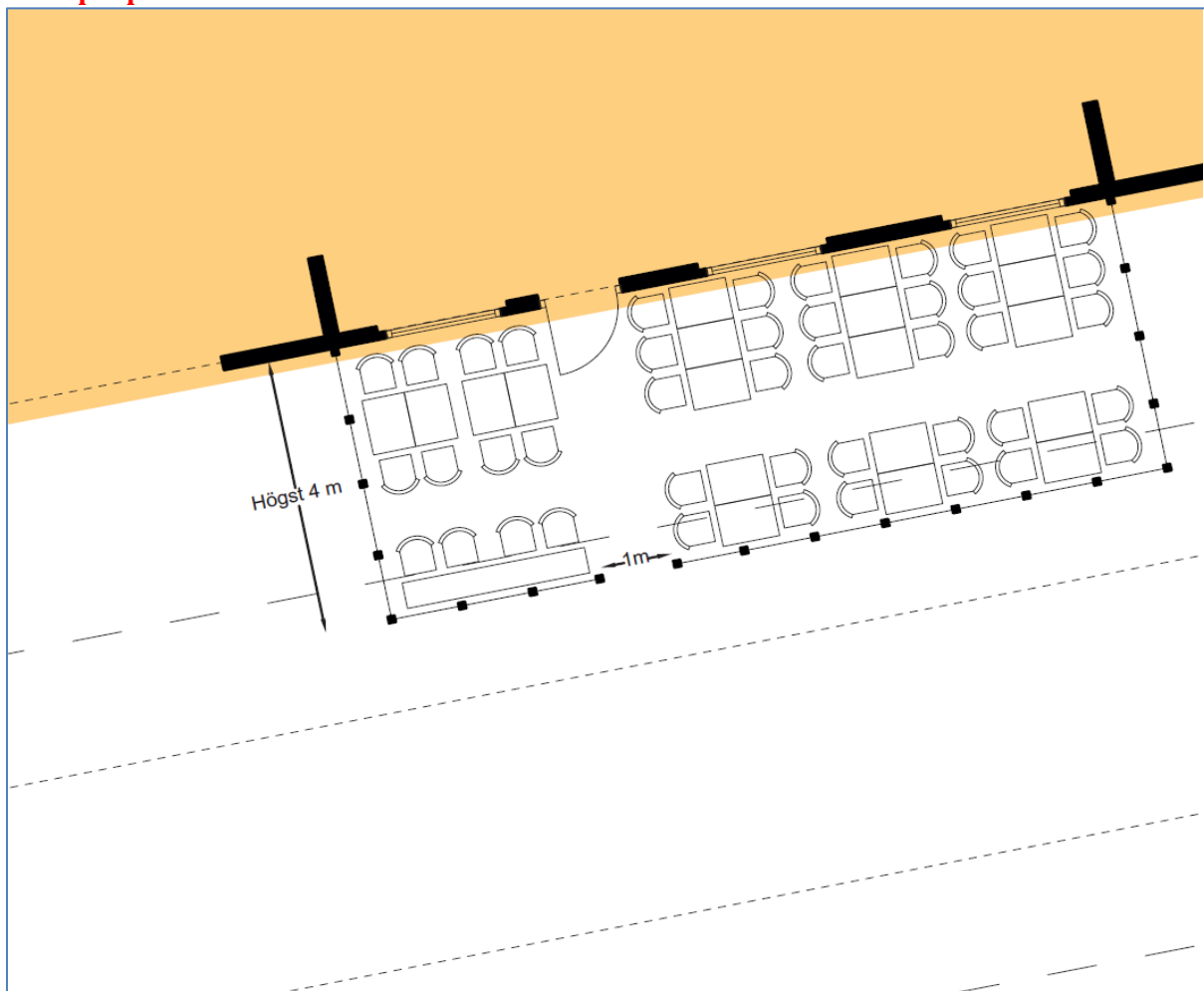
Utrymning och brandsäkerhet, tillstånd för brandfarlig vara m.m.

Ölands Räddningstjänst, (Storgatan 89), Box 111, 386 22 Färjestaden. Tel. 0485 – 472 60
bengt.andersson@morbylanga.se www.raddningstjanstenoland.se

Tillstånd enligt ordningslagen

Polismyndigheten, (Galggatan 4), Box 91, 392 38 Kalmar. Tel. 077-114 14 00
<https://polisen.se/Service/Blanketter/Tillstand/Vanliga-blanketter/Ansokan-tillstand-ordningslagen/> www.polisen.se

Exempel på illustration

Exempel på illustrationer

